

# Kadernotitie Wonen, Zorg en Welzijn in het Volkshuisvestingsprogramma

Samen werken aan passend wonen en sterke wijken in Meppel

26 november 2026

Gemeente Meppel

**Woord vooraf** ..... **3**

**1. Aanleiding en scope** ..... **4**

*1.1 Aanleiding* ..... *4*
*1.2 Doelen Omgevingsvisie* ..... *5*
*1.3 Scope thema Wonen, Zorg en Welzijn* ..... *5*
*1.4 Maatschappelijk effect* ..... *6*
*1.5 Werken met Omgevingsprogramma's* ..... *7*

**2. Beleidskaders** ..... **9**

*2.1 Landelijk, regionaal en lokaal beleid* ..... *9*

**3. Huidige situatie en opgaven** ..... **15**

*3.1 Trends en ruimtelijke ontwikkelingen* ..... *15*
*3.2 Inbreng vanuit participatie* ..... *18*

**4. Rol gemeente en samenleving** ..... **20**

*4.1 Rollen* ..... *20*
*4.2 Thema Wonen, Zorg en Welzijn* ..... *20*

**5. Kaderstelling programma** ..... **22**

*5.1 Bestaande afspraken* ..... *22*
*5.2 Ambitie: Inzetten op geschikt wonen voor iedereen* ..... *24*
*5.3 Ambitie: Vitaliteit en samenredzaamheid in veilige wijken* ..... *26*
*5.4 Sturing en samenwerking* ..... *28*

**6. Vervolg in Volkshuisvestingsprogramma** ..... **30**

*6.1 Proces* ..... *30*
*Begrippenlijst* ..... *32*

# Woord vooraf

In de gemeente Meppel groeit de behoefte aan passende woningen en ondersteuning. Daarom moeten Wonen, Zorg en Welzijn beter op elkaar aansluiten, zodat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.

Dat vraagt om keuzes voor de toekomst. Meppel vergrijst, de behoefte aan geschikte woningen groeit en de druk op zorg en ondersteuning neemt toe. Tegelijkertijd zien we in onze wijken en dorpen veel betrokkenheid, sterke netwerken en goede initiatieven. Daar willen we op voortbouwen.

Met deze kadernotitie zetten we daarom een gezamenlijke koers uit. We zetten in op geschikte woningen, vitale en veilige wijken, ontmoeting en ondersteuning dichtbij. Dat kunnen we als gemeente niet alleen. Samen met inwoners, woningcorporaties en zorg- en welzijnsorganisaties willen we werken aan een Meppel waarin iedereen een passende plek kan vinden en mee kan blijven doen.

Robin van Ulzen
Wethouder wonen

# 1.Aanleiding en scope

## 1.1 Aanleiding

**Waarom een kadernotitie Wonen, Zorg en Welzijn?**

De komende jaren staat de gemeente Meppel voor een grote opgave waarin Wonen, Zorg en Welzijn elkaar steeds sterker beïnvloeden. Dubbele vergrijzing, extramuralisering en toenemende diversiteit en complexiteit in zorg- en ondersteuningsvragen versterken de druk op onze samenleving. Naast deze ontwikkelingen blijven inwoners langer zelfstandig wonen. In sommige situaties leidt dit ertoe dat de woning minder goed aansluit bij de veranderende woon- en ondersteuningsbehoeften van bewoners. Deze ontwikkelingen hebben verschillende gevolgen voor de gemeente Meppel:

- De druk op de woningmarkt neemt de komende jaren toe;
- De druk op de zorg neemt toe door verschillende maatschappelijke ontwikkelingen, waaronder krapte op de arbeidsmarkt en complexere ondersteuningsvragen;
- De behoefte aan betaalbare en nultreden woningen groeit;
- Inwoners kunnen geen passende woning vinden door stokkende doorstroming;
- Een passende leefomgeving met maatschappelijke voorzieningen in de buurt wordt steeds belangrijker.

Door deze opstapeling van woon- en zorgopgaven wordt het steeds belangrijker om slimme, integrale oplossingen te vinden die formele en informele ondersteuning combineren. We moeten zorgvuldig afwegen hoe zorg nabij en toegankelijk kan blijven, terwijl tegelijkertijd de zelfredzaamheid van inwoners wordt versterkt. Dit vraagt om een toekomstgerichte koers waarin het zorgvuldig organiseren van passende zorg en ondersteuning hand in hand gaat met het creëren van geschikte woonmogelijkheden.

Ook het welzijnsdomein vormt een essentieel onderdeel van deze integrale opgave. Een toegankelijke leefomgeving, nabijheid van laagdrempelige activiteiten en voorzieningen en sterke sociale netwerken dragen bij aan het welzijn, meedoen en de zelf- en samenredzaamheid van inwoners. Door in te zetten op wijken en dorpen waar ontmoeting, ondersteuning, ontplooiing en ontspanning vanzelfsprekend zijn en waar inwoners elkaar weten te vinden, versterken we de sociale basis. Zo ontstaat een veerkrachtige gemeenschap waarin inwoners naar elkaar omkijken, elkaar ondersteunen en lichte ondersteuningsvragen zoveel mogelijk dichtbij en vroegtijdig kunnen worden opgepakt.

## 1.2 Doelen Omgevingsvisie

**De kadernotitie Wonen, Zorg en Welzijn vertaalt de ambities uit de Omgevingsvisie en uit het Sociaal Domein naar concrete acties voor hoe we als gemeente omgaan met opgaven en uitdagingen op het gebied van Wonen, Zorg en Welzijn**

De kadernotitie Wonen, Zorg en Welzijn beschrijft waar de gemeente de komende jaren naartoe wil werken op het gebied van Wonen, Zorg en Welzijn. Ze legt vast welke ambities worden nagestreefd, welke doelen daarbij horen en welke acties nodig zijn om deze te realiseren. Daarbij is nadrukkelijk aandacht voor zowel ouderen als andere aandachtsgroepen die naast een woning ook ondersteuning of zorg nodig hebben, zoals benoemd in het Nationaal Programma Een thuis voor iedereen. Door inzicht te geven in behoeften, trends en knelpunten biedt de kadernotitie Wonen, Zorg en Welzijn een gemeenschappelijke basis voor beleid, uitvoering en samenwerking tussen gemeente, corporaties, zorg- en welzijnsorganisaties en inwoners. Zo draagt de kadernotitie Wonen, Zorg en Welzijn bij aan een inclusieve en leefbare woonomgeving waarin we streven naar passende woon- en zorgmogelijkheden voor al onze inwoners.

### Aandachtsgroepen volgens de Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting

In het nationaal programma een thuis voor iedereen zijn een aantal aandachtsgroepen benoemd (zie hieronder). Gemeenten leggen in het volkshuisvestingsprogramma, waar deze kadernotitie een bouwsteen voor is, vast hoe zij zorgen voor voldoende passende huisvesting voor deze doelgroepen. Vooruitlopend hierop worden op dit moment regionaal afspraken gemaakt over de verdeling van de aandachtsgroepen (fair share). Deze afspraken landen uiteindelijk in het Volkshuisvestingsprogramma.

| **Aandachtgroepen met (vooral) een zorgvraag** | **Aandachtsgroepen met (vooral) een huisvestingsvraag** |
|---|---|
| Mantelzorgontvangers (en -gevers) (u)* | Uitstroom detentie (u) |
| Wlz-cliënten (u) | Stoppende sekswerkers (u) |
| Maatschappelijke opvang (u) | Taakstelling statushouders |
| Gezinnen zonder vaste verblijfsplaats (u) | Oekraïense vluchtelingen |
| Beschermd wonen (u) | Arbeidsmigranten |
| Forensische zorg (u) | Studenten |
| Jeugdzorg met verblijf (u) | Woonwagenbewoners |

* (u) staat voor: verplichte urgentiecategorie.

## 1.3 Scope thema Wonen, Zorg en Welzijn

**We willen in deze kadernotitie Wonen, Zorg en Welzijn koers zetten vanuit een brede maatschappelijke opgave**

Deze kadernotitie vertrekt vanuit de ambitie om te bouwen aan een vitale samenleving waarin inwoners zo lang mogelijk zelfstandig, gezond en met betekenis kunnen wonen en leven. Een passende woning is daarvoor belangrijk, maar niet voldoende. Minstens zo belangrijk zijn ontmoeting, ondersteuning dichtbij, toegankelijke voorzieningen, sterke sociale netwerken en een veilige, prettige leefomgeving. Geschikt wonen zien we daarom niet als doel op zichzelf, maar als één van de middelen om zelfredzaamheid, samenredzaamheid en

deelname aan het dagelijks leven mogelijk te maken.
De kadernotitie is tot stand gekomen op basis van de opgaven uit het provinciaal woonzorgonderzoek, het gemeentelijke woningbehoefteonderzoek, de bouwstenennotitie wonen en de gemeentelijke inzet op de sociale basis. Daarnaast zijn er begin 2026 drie participatiesessies gehouden met het Sociaal Domein, inwoners(vertegenwoordigers) en zorgpartijen. De uitkomsten van deze sessies worden later in dit stuk beschreven. Vanuit deze brede benadering richten we ons op de samenhang tussen Wonen, Zorg en Welzijn.

We onderscheiden twee samenhangende inhoudelijke thema's:
- **Vitale wijken en samenredzaamheid:** wijken en dorpen waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten, voorzieningen bereikbaar zijn, ondersteuning dichtbij is en de leefomgeving uitnodigt tot meedoen, bewegen en zelfstandig wonen.
- **Geschikt wonen:** voldoende passende en toegankelijke woningen en woonvormen voor inwoners met een veranderende woon-, zorg- of ondersteuningsvraag.

**Samenwerking:** een samenhangende samenwerking waarbij organisaties binnen Wonen, Zorg en Welzijn elkaar snel en goed weten te vinden, structureel afstemmen en integraal kijken naar de opgaven. Alleen door deze samenwerking kunnen woningen, ondersteuning, voorzieningen en sociale netwerken goed op elkaar aansluiten.

**We focussen ons op specifieke doelgroepen**
Onze ambities richten zich op het realiseren van een passende woning en woonomgeving voor alle inwoners, met extra aandacht voor ouderen en aandachtsgroepen met een woonzorgvraag. Denk hierbij aan mensen met een lichamelijke, verstandelijke, zintuigelijke of psychische beperking, uitstromers uit maatschappelijke opvang, beschermd wonen, forensische zorg, GGZ en mantelzorgers (en verleners).

Dit zijn veelal woningzoekenden die vanwege een kwetsbare positie of specifieke woonvraag extra aandacht nodig hebben bij huisvesting. Een deel van de vraagstukken over de aandachtsgroepen gaat over de gemeentegrens heen en vraagt om regionale afstemming. Het regionale fair share-traject voor de verdeling van aandachtsgroepen is inmiddels opgestart. De afspraken die daaruit voortkomen, krijgen uiteindelijk een plek in het Volkshuisvestingsprogramma.

Andere aandachtsgroepen, zoals arbeidsmigranten, statushouders, studenten en woonwagenbewoners, krijgen een plek in het Volkshuisvestingsprogramma. Dit zijn namelijk aandachtsgroepen waarbij de zorgvraag minder (of niet) aan de orde is.

## 1.4 Maatschappelijk effect

Het thema Wonen, Zorg en Welzijn draagt bij aan een inclusieve, veerkrachtige en toekomstbestendige gemeente. Het maatschappelijk effect begint bij inwoners: zij moeten zo lang mogelijk zelfstandig, gezond en met betekenis kunnen wonen en leven. Daarvoor is meer nodig dan een passende woning alleen. Ontmoeting, ondersteuning dichtbij, toegankelijke voorzieningen, sterke sociale netwerken en een prettige en veilige leefomgeving bepalen in belangrijke mate of inwoners kunnen meedoen en zich thuis voelen in hun wijk of dorp.

Hiernaast ervaren mensen met een beperking of psychische kwetsbaarheid dat het moeilijk is om een woning te vinden die aansluit bij hun zorgvraag. Sommige mensen vallen tussen verschillende regels en voorzieningen, waardoor ze geen passende ondersteuning kunnen krijgen. Of ze blijven onnodig lang in maatschappelijk opvang doordat wachtlijsten voor een woning erg lang zijn.

De maatschappelijke impact zit vooral in de samenhang: een sterke sociale basis en betere afstemming tussen Wonen, Zorg en Welzijn zorgen voor de juiste woonvormen, tijdige signalering, meer zelf- en samenredzaamheid en sterkere netwerken in wijken. Passende woningen en woonvormen zijn daarbij geen doel op zichzelf, maar een middel om inwoners langer zelfstandig te laten wonen, mee te laten doen en zwaardere zorg waar mogelijk te voorkomen.

## 1.5 Werken met Omgevingsprogramma's

Met deze kadernotitie stelt de gemeenteraad de inhoudelijke kaders vast voor de uitwerking van Wonen, Zorg en Welzijn in het Volkshuisvestingsprogramma. We maken de vertaling van hoofdlijnen (Omgevingsvisie) naar kaders voor de opgave rondom Wonen, Zorg en Welzijn. Deze kaders worden ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad. De inhoud van deze notitie landt, na het vaststellen, als onderdeel in het Volkshuisvestingsprogramma. Het wettelijk kader voor het Volkshuisvestingsprogramma is vastgelegd in de Omgevingswet. In de Omgevingswet staat beschreven dat een programma kan worden opgesteld om maatregelen te nemen of voorzieningen te treffen ter uitvoering van beleid dat is vastgelegd in onze Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie is onze visie op hoofdlijnen.

De uitvoering, als onderdeel van het Volkshuisvestingsprogramma, is een collegebevoegdheid. In figuur 1 wordt de samenhang tussen de Omgevingsvisie en het Omgevingsprogramma weergegeven. Het Volkshuisvestingsprogramma is een verplicht Omgevingsprogramma. Belangrijk om hierbij te benoemen is dat deze kadernotitie niet alleen voortbouwt op ruimtelijk en volkshuisvestelijk beleid, maar ook nadrukkelijk samenhangt met het sociaal beleid van de gemeente. De inzet op de sociale basis, preventie, collectieve oplossingen en ondersteuning dichtbij is richtinggevend voor de manier waarop Wonen, Zorg en Welzijn in samenhang worden georganiseerd.




1: *Samenhang Omgevingsvisie en Omgevingsprogramma*
*Bron: Stec Groep 2026*

## 1.6 Leeswijzer

Deze kadernotitie is thematisch opgebouwd. Hieronder staat per hoofdstuk kort aangegeven welke onderwerpen aan bod komen.

- **Hoofdstuk 1 – Aanleiding en scope:** de aanleiding voor de kadernotitie, de doelen, de afbakening, het maatschappelijk effect en de relatie met het Omgevingsprogramma.
- **Hoofdstuk 2 – Beleidskaders:** de belangrijkste landelijke en regionale beleidskaders voor Wonen, Zorg en Welzijn.
- **Hoofdstuk 3 – Huidige situatie en opgaven:** de analyse van trends en ontwikkelingen, aangevuld met de opbrengsten uit participatie.
- **Hoofdstuk 4 – Rol gemeente en samenleving:** de rollen van de gemeente en de manier waarop gemeente Meppel binnen dit thema stuurt, verbindt en samenwerkt.
- **Hoofdstuk 5 – Kaderstelling programma:** de bestaande afspraken en de gemeentelijke ambities voor Wonen, Zorg en Welzijn.
- **Hoofdstuk 6 – Vervolg in Volkshuisvestingsprogramma:** het vervolgproces en de doorwerking van deze kadernotitie in het Volkshuisvestingsprogramma.

# 2. Beleidskaders

De inrichting van Wonen, Zorg en Welzijn in de gemeente Meppel staat niet op zichzelf. Landelijke, regionale en lokale beleidskaders geven richting aan de manier waarop we passende woningen, ondersteuning dichtbij, voorzieningen, leefomgeving en samenwerking organiseren. Deze kaders zijn daarom niet alleen een overzicht van beleid, maar vormen samen de inhoudelijke onderbouwing voor deze kadernotitie. Ze laten zien dat de opgave breder is dan woningbouw alleen: het gaat om het versterken van een vitale samenleving waarin inwoners zo lang mogelijk zelfstandig, gezond en met betekenis kunnen wonen en leven. In dit hoofdstuk beschrijven we daarom niet alleen welke beleidskaders relevant zijn, maar vooral wat ze betekenen voor de gemeente Meppel. De vertaling naar deze kadernotitie is dat Wonen, Zorg en Welzijn in samenhang moeten worden georganiseerd: lokaal waar het kan, regionaal waar het moet en altijd in verbinding met inwoners, corporaties, zorg- en welzijnspartijen en bestaande samenwerkingsstructuren.

## 2.1 Landelijk, regionaal en lokaal beleid

**Kadernotitie Wonen, Zorg en Welzijn hangt samen met Omgevingsvisie en het Volkshuisvestingprogramma van de gemeente**

De Omgevingsvisie geeft de belangrijkste kaders voor het goed kunnen wonen binnen de gemeente. Met de inwerkingtreding van de Wet versterking regie volkshuisvesting ontstaat daarnaast de verplichting voor gemeenten om een Volkshuisvestingsprogramma op te stellen. In dit programma ligt de nadruk op de uitvoering van de Omgevingsvisie, zodat ambities daadwerkelijk kunnen worden vertaald naar concrete stappen. De gemeente start binnenkort met het opstellen van dit programma (Volkshuisvestingsprogramma).

**Wet versterking regie volkshuisvesting**

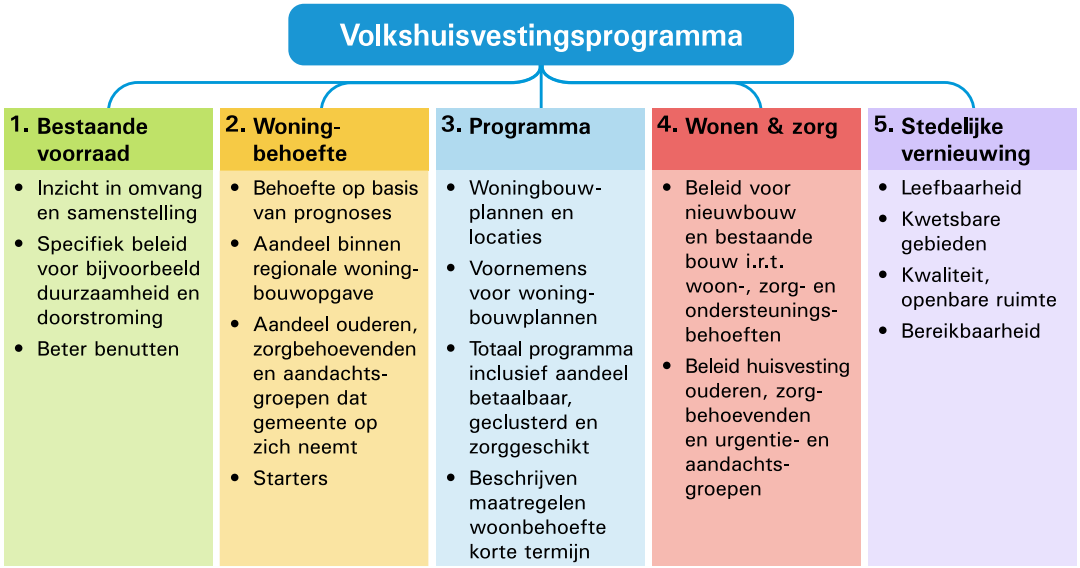
Gemeenten hebben sinds de decentralisatie van de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning en Participatiewet in 2015 een wettelijke zorgtaak. Daarnaast is per 1 juli 2026 de Wet versterking regie volkshuisvesting in werking getreden. Met deze wet wil het Rijk meer regie pakken op de volkshuisvesting. Dit wordt bereikt door overheden meer grip te geven op hoeveel, waar en voor wie gebouwd wordt.

Belangrijke thema's uit de wet zijn: snelheid, betaalbaarheid en evenwichtigheid. Om hier meer grip op te krijgen moeten gemeenten op termijn beschikken over:

- Een Volkshuisvestingsprogramma met koppeling met Wmo-beleidsplan;
- Een urgentieregeling (als onderdeel van regionaal afgestemde huisvestingsverordening);
- Lokale prestatieafspraken (verplicht afspraken maken met woningcorporaties en het uitnodigen van belangrijke zorgaanbieders)[1].

[1] Het gaat hier nadrukkelijk om het uitnodigen van zorgaanbieders. Er geldt op dit moment (nog) geen wettelijke verplichting om te komen tot de lokale prestatieafspraken in samenwerking met zorgaanbieders.

**De kadernotitie Wonen, Zorg en Welzijn is 'Volkshuisvestingsproof'**
Met het wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting wordt de koers voor Wonen, Zorg en Welzijn in gemeente Meppel een onderdeel van het Volkshuisvestingsprogramma. De kadernotitie Wonen, Zorg en Welzijn verdiept het Volkshuisvestingsprogramma door inzicht te geven in de benodigde woonvormen, ondersteuning en samenwerking rondom inwoners met een zorgvraag. Het is een inhoudelijke onderbouwing die ervoor zorgt dat de uitvoering van het bredere woonbeleid ook daadwerkelijk aansluit op de behoeften van kwetsbare en zorgafhankelijke inwoners. Deze kadernotitie focust zich dus vooral op thema 2 en 4 van de figuur hieronder.




*2: Belangrijkste thema's die terugkomen in het volkshuisvestingprogramma*
Bron: Stec groep

**Rijksprogramma's gericht op Wonen, Zorg en Welzijn**
Er bestaan in verschillende richtingen landelijke programma's en zorgakkoorden gericht op Wonen, Zorg en Welzijn:

| Rijksprogramma's | | | | Nationale zorgakkoorden | |
|---|---|---|---|---|---|
| Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening (VRO) | | Volksgezondheid, Welzijn & Sport (VWS) | | | |
| Wonen en zorg voor ouderen | Een thuis voor iedereen | Wonen, Onder-steuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) | Toekomstbeste ndige Arbeidsmarkt Zorg & welzijn (TAZ) | Integraal Zorg Akkoord (IZA) aanvullend akkoord (AZWA) | Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) |
|  |  |  |  |  |  |

In het programma 'Wonen, Zorg en Welzijn voor ouderen' is vastgelegd dat er landelijk tot en met 2030 290.000 extra woningen voor ouderen moeten komen, waarvan 170.000 nultredenwoningen, 80.000 geclusterde woonvormen en 40.000 zorggeschikte woningen (lees hierover meer in hoofdstuk 5). Naast passende woningen is de woon- en leefomgeving

even belangrijk. Ook deze moet aansluiten bij onze inwoners en het zo lang mogelijk zelfstandig wonen bevorderen.

In het programma 'Een thuis voor iedereen' is daarnaast vastgelegd dat er voldoende betaalbare woningen moeten komen voor aandachtsgroepen . Dit zijn kwetsbare inwoners die moeilijk een passende woning kunnen vinden (zie hoofdstuk 4). Een evenwichtige verdeling van aandachtsgroepen over gemeenten in Drenthe is nodig om de juiste zorg, ondersteuning en begeleiding te kunnen bieden en voor balans tussen vragers en dragers in de regio. Deze regionale en lokale kaders die de lokale kleur van gemeente Meppel bepalen behandelen we in de komende hoofdstukken. Een compleet overzicht van alle beleidskaders is te vinden in de bijlagen.

Deze landelijke programma's maken duidelijk dat de lokale opgave niet alleen gaat over aantallen woningen, maar ook over de randvoorwaarden om zelfstandig wonen mogelijk te maken. Voor inwoners die uitstromen uit zorg, beschermd wonen of maatschappelijke opvang is een woning pas duurzaam passend wanneer ook begeleiding, ondersteuning en een sociaal netwerk beschikbaar zijn. Regionale samenwerkingen zoals Weer Thuis zijn daarom relevant voor deze kadernotitie: zij verbinden gemeenten, zorgpartijen en corporaties rondom de overgang van verblijf in zorg naar zelfstandig wonen en helpen voorkomen dat inwoners tussen systemen of verantwoordelijkheden terechtkomen.

Het WOZO-programma (Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen) richt zich op een fundamentele omslag in de ouderenzorg om deze betaalbaar, organiseerbaar en passend te houden in een context van vergrijzing en personeelstekorten: centrale gedachte is dat ondersteuning en zorg niet langer primair worden georganiseerd vanuit zorginstellingen, maar vanuit het dagelijks leven van ouderen, met als nieuwe norm "zelf als het kan, thuis als het kan en digitaal als het kan". Dit betekent dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig blijven en regie houden, waarbij eerst wordt gekeken naar wat mensen zelf en met hun omgeving kunnen, vervolgens naar ondersteuning thuis in de eigen leefomgeving, en pas in laatste instantie naar zwaardere, intramurale zorg; zorg verschuift daarmee van 'zorgen voor' naar 'ondersteunen bij zelfstandig leven', met als doel het uitstellen of voorkomen van zware zorg, het beter aansluiten bij de wensen van ouderen en het efficiënter inzetten van schaarse zorgcapaciteit.

**Integraal Zorg Akkoord (IZA)**

Het Integraal Zorg Akkoord is gericht op de transformatie in zorg en welzijn. Het doel is om deze voor alle Nederlanders toegankelijk, kwalitatief goed en betaalbaar te houden. Het uitgangspunt is: passende zorg en ondersteuning, samen met de patiënt, op de juiste plek en met de nadruk op (positieve) gezondheid. Het Rijk, landelijke patiëntenverenigingen, gemeenten, zorgverzekeraars, huisartsen en zorginstellingen maakten voor de komende jaren afspraken om dit mogelijk te maken. Momenteel is de VNG uit het IZA-verband gestapt. Gezien de dynamiek is het belangrijk ontwikkelingen te monitoren voor de impact hiervan op onze gemeente.

**Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)**
Het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord bouwt voort op de ambities uit het Integraal Zorg Akkoord en het Gezond en Actief Leven Akkoord. In dit akkoord staat het versterken van de samenhang tussen zorg, welzijn en preventie centraal. Het richt zich op het ondersteunen van een sterke sociale basis, het toegankelijk houden van ondersteuning en het voorkomen van zwaardere zorg door vroegtijdig in te zetten op gezondheid, participatie en leefbaarheid. Binnen dit akkoord worden afspraken gemaakt tussen gemeenten, welzijnsorganisaties, zorgaanbieders en andere lokale partners om gezamenlijke doelen te realiseren en beter samen te werken aan een duurzaam, gezond en veerkrachtig leven voor alle inwoners. Het AZWA vormt daarmee een belangrijke schakel tussen het sociaal domein en de zorgketen en sluit aan op de bredere beweging naar passende, toekomstbestendige ondersteuning dicht bij inwoners.

Naast deze programma's bestaan er ook nog nationale prestatieafspraken. Deze vormen de gezamenlijke afspraken tussen het Rijk, woningcorporaties en huurdersorganisaties over de volkshuisvestelijke opgaven in Nederland. In deze afspraken zijn doelen vastgelegd voor onder andere de bouw van sociale huurwoningen, het verbeteren van de betaalbaarheid voor huurders, de verduurzaming van de woningvoorraad en de huisvesting van aandachtsgroepen. Ook wordt nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de bijdrage van corporaties aan Wonen, Zorg en Welzijn, bijvoorbeeld door het realiseren van passende woningen voor ouderen en andere huishoudens met een ondersteunings- of zorgvraag. De afspraken onderstrepen het belang van samenwerking tussen gemeenten, corporaties, zorg- en welzijnspartijen om de lokale woon- en zorgopgaven daadwerkelijk te realiseren.

**Regionaal beleid**

**Afsprakenkader huisvesting aandachtsgroepen Provincie Drenthe**
Op dit moment bestaat er voor de regio Zuidwest-Drenthe nog geen afsprakenkader voor de huisvesting van aandachtsgroepen. Gemeenten moeten in regionaal verband voor het eind van dit jaar regionale afspraken hebben gemaakt over de verdeling van aandachtsgroepen (fair share). Die verdeling moet dan vervolgens lokaal in het Volkshuisvestingsprogramma opgenomen worden. We informeren de gemeenteraad over de resultaten van het regionale traject en borgen de gemaakte keuzes in de huisvestingsverordening en het Volkshuisvestingsprogramma.

**Lokaal beleid**

**Omgevingsvisie Meppel**

De Omgevingsvisie Meppel zet in op een leefomgeving die levendig, leefbaar, gezond en inclusief is. Voor Wonen, Zorg en Welzijn betekent dit dat nieuwe ontwikkelingen moeten bijdragen aan kwalitatieve en inclusieve groei, met aandacht voor passende woningen, toegankelijke voorzieningen en een openbare ruimte die uitnodigt tot bewegen, ontmoeten en meedoen. De visie benadrukt dat voorzieningen voor dagelijks gebruik dichtbij en goed bereikbaar moeten zijn, ook voor inwoners die minder mobiel zijn. Goede wandel- en fietsroutes, verkeersveiligheid en het STOMP-principe vormen daarbij belangrijke uitgangspunten. Daarmee biedt de Omgevingsvisie een ruimtelijk kader voor wijken en

dorpen waar inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen wonen en waar wonen, zorg, welzijn, mobiliteit en ontmoeting in samenhang worden bekeken.

**Visie doorontwikkeling sociale basis 2025-2030**

De visie voor de doorontwikkeling van de sociale basis in gemeente Meppel zet in op een verschuiving van zorg naar gezondheid. Een sterke sociale basis, bestaande uit netwerken, voorzieningen en activiteiten, moet ervoor zorgen dat inwoners meer zelf- en samenredzaam zijn en problemen eerder worden voorkomen. Dit is noodzakelijk door ontwikkelingen zoals vergrijzing, eenzaamheid en druk op de zorg. De gemeente stuurt daarom op preventie, samenwerking en laagdrempelige ondersteuning, met als doel een veerkrachtige samenleving waarin inwoners elkaar ondersteunen en minder afhankelijk zijn van formele zorg, uitgewerkt via het implementatieplan doorontwikkeling sociale basis.

Aanvullend hierop loopt binnen de bestuursopdracht de onderzoeksopdracht ‘Preventie in het sociaal domein’. Deze opdracht bestaat uit drie actielijnen: de doorontwikkeling van de sociale basis, de beweging van zware naar lichte ondersteuning en de beweging van individuele naar collectieve oplossingen. Deze lijnen versterken elkaar en zijn erop gericht ondersteuningsvragen eerder op te vangen, inwoners meer in hun eigen omgeving te helpen en de druk op formele zorg en ondersteuning te verminderen.

Voor deze kadernotitie betekent dit dat de sociale basis, preventie en collectieve oplossingen niet losstaan van de woonopgave, maar richting geven aan de manier waarop Wonen, Zorg en Welzijn worden verbonden. Samenwerkingen rond de Wmo en woningaanpassingen zijn daarbij belangrijk om individuele ondersteuningsvragen tijdig te signaleren en inwoners passend te ondersteunen in hun eigen woonomgeving. Ook Wijk- en Dorpsgericht Werken is hierin een relevante gemeentelijke samenwerkingslijn: via deze werkwijze komen signalen, initiatieven en opgaven uit wijken en dorpen samen en ontstaat een directe verbinding tussen beleid, uitvoering en de dagelijkse leefwereld van inwoners.

**Bouwstenennotitie wonen (november 2022)**

De bouwstenennotitie wonen van de gemeente Meppel vormt een tussenstap richting de Omgevingsvisie en legt actuele ambities en beleidskeuzes voor wonen vast. De gemeente zet daarbij in op versnelde woningbouw en een stevige groei, waarbij niet alleen het aantal woningen, maar ook betaalbaarheid, duurzaamheid en kwaliteit centraal staan. Dit gebeurt langs vijf hoofdthema’s: bouwopgave, betaalbaarheid en doelgroepen, duurzaamheid, Wonen, Zorg en Welzijn en leefbaarheid in wijken. De aanpak richt zich op het realiseren van voldoende en passende woningen voor verschillende doelgroepen, het versterken van samenhang tussen Wonen, Zorg en Welzijn, en het verbeteren van de leefomgeving, zodat groei bijdraagt aan een aantrekkelijk, toekomstbestendig en leefbaar Meppel.

**Betekenis voor deze kadernotitie**
De gezamenlijke lijn uit deze beleidscontext is dat Wonen, Zorg en Welzijn niet als

afzonderlijke domeinen kunnen worden benaderd. De woonopgave vraagt om woningen en woonvormen die passen bij veranderende behoeften, maar ook om een sociale en fysieke leefomgeving die ontmoeting, ondersteuning en meedoen mogelijk maakt. Bestaande samenwerkingen, zoals Wmo-samenwerking, Wijk- en Dorpsgericht Werken en Weer Thuis, zijn daarbij geen afzonderlijke beleidskaders, maar belangrijke samenwerkingslijnen voor de uitvoering van deze kadernotitie. Ze helpen om beleid te vertalen naar de praktijk van inwoners, professionals en wijken.

# 3.Huidige situatie en opgaven

## 3.1 Trends en ruimtelijke ontwikkelingen

**Gemeente Meppel vergrijst: aantal ouderen blijft de komende jaren toenemen**
Net zoals in de rest van Nederland, kampt de gemeente Meppel de komende jaren met een dubbele vergrijzing. De groep ouderen in onze gemeente groeit en wordt ook steeds ouder. Hieronder staan de demografische prognoses van onze gemeente afgebeeld. Wat gelijk duidelijk wordt is dat het aantal 75-plussers het hardst zal gaan groeien. Tot 2040 is de verwachting dat deze leeftijdsgroep met meer dan de helft gaat toenemen. Hiermee vergrijst onze gemeente (op basis van autonome ontwikkelingen) harder dan andere gemeenten in de provincie. Gemiddeld genomen neemt daar tot 2050 het aantal 75-plussers toe met zo'n 20%.

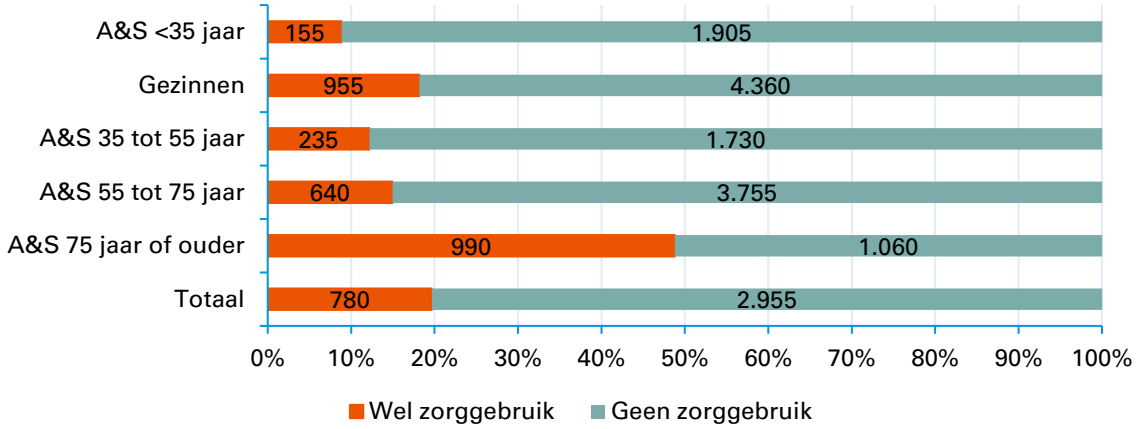
*1. Verwachte huishoudensontwikkeling naar doelgroepen o.b.v. Primos-prognose 2025**

| Alle huishoudens Gemeente Meppel | 2025 | 2030 | % | 2040 | % | 2050 | % |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Alleenstaanden en stellen tot 35 jaar | 2.405 | 2.305 | -4% | 2.130 | -11% | 1.895 | -21% |
| Gezinnen | 5.310 | 5.150 | -3% | 5.275 | -1% | 5.450 | +3% |
| Alleenstaanden en stellen 35 tot 55 jaar | 2.025 | 2.140 | +6% | 2.735 | +35% | 2.660 | +31% |
| Alleenstaanden en stellen 55 tot 75 jaar | 4.285 | 4.085 | -5% | 3.905 | -9% | 3.725 | -13% |
| Alleenstaanden en stellen 75 jaar en ouder | 2.410 | 2.830 | +17% | 3.370 | +40% | 3.710 | +54% |
| **Totaal** | **16.435** | **16.510** | **+1%** | **17.415** | **+6%** | **17.440** | **+7%** |

*Bron: Primos 2025, bewerking Stec Groep 2026.*

**Vergrijzing gaat gepaard met zorgopgave**
Deze ontwikkelingen hebben een grote impact en leiden tot een groeiende zorgopgave. Ouderen zijn precies de bevolkingsgroep die de meeste zorg nodig heeft, en doordat deze groep sterk toeneemt, groeit ook de zorgopgave mee. Naarmate mensen ouder worden neemt de kans op een lichamelijke beperking of geriatrische aandoening toe. De zorgvraag van ouderen wordt dus groter en complexer. In deze leeftijdsfase verandert de behoefte aan ondersteuning, zorg en passende woonvormen. Hierdoor stijgt de druk op zowel de formele zorg als de informele ondersteuning. Het wordt dus steeds belangrijker om tijdig te anticiperen op deze ontwikkeling met een goed afgestemd en toekomstbestendig aanbod van Wonen, Zorg en Welzijn. In totaal gebruikt ongeveer 20% van de huishoudens in Meppel een vorm van zorg. Dit is vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde.

*2. Huidig zorggebruik naar doelgroepen in gemeente Meppel*

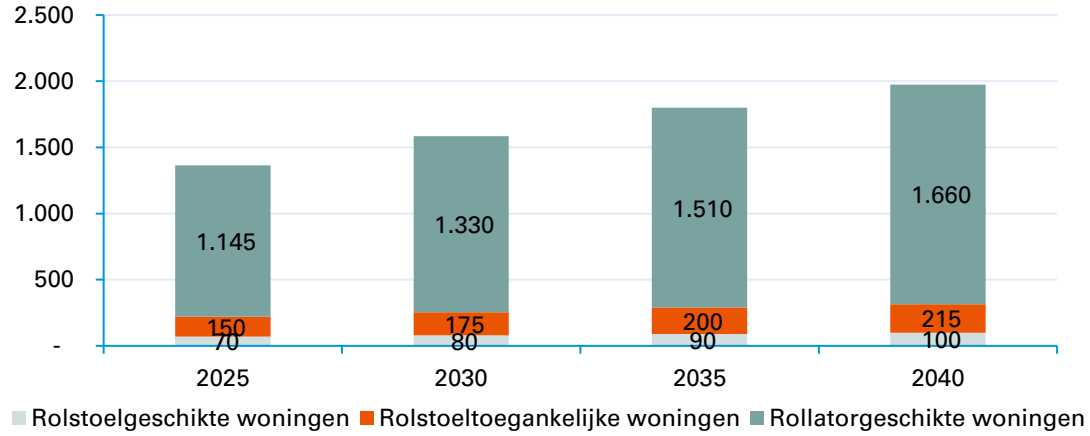



*Bron: CBS-statline, bewerking Stec Groep 2026.*

**Vraag naar nultredenwoningen neemt toe**

De sterke vergrijzing in de gemeente Meppel heeft ook gevolgen voor de woonvraag van onze inwoners. Ouderen kunnen en willen steeds langer zelfstandig thuis wonen. Om dit mogelijk te maken is het belangrijk om voldoende nultredenwoningen in onze gemeente te hebben. De grafiek hieronder laat de ontwikkeling zien van de vraag naar rolstoelgeschikte, rolstoeltoegankelijke en rollatorgeschikte woningen tot 2040. De komende 15 jaar moeten er volgens deze prognose ruim 500 van dit soort woningen bijkomen.

*3. Ontwikkeling behoefte naar nultredenwoningen*




*Bron: CBS-statline, bewerking Stec Groep 2026.*

**Naast ouderen hebben ook andere aandachtsgroepen een woon-zorgvraag**

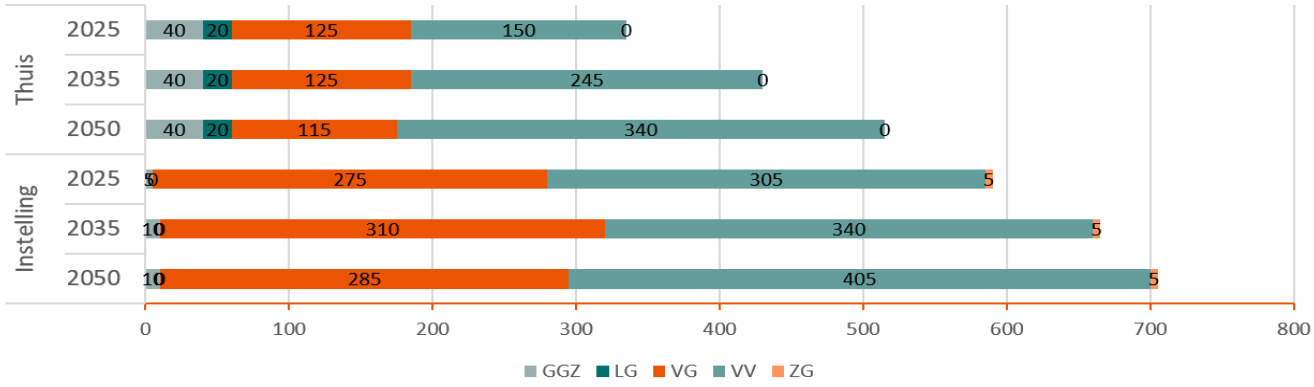
Gemeente Meppel kent naast een relatief grote groep ouderen ook diverse andere aandachtsgroepen met een (vaak complexe) zorgvraag. Het gaat onder andere om mantelzorgers en ontvangers, inwoners die gebruikmaken van langdurige zorg en bewoners in beschermd wonen. Daarnaast zijn er groepen uit de jeugdzorg, forensische zorg en sociaal-medisch urgenten.

Voor een belangrijk deel geldt dat deze groepen niet alleen een directe en vaak urgente huisvestingsvraag hebben, maar ook een (ambulante) zorgvraag. Dit speelt met name bij uitstroom uit intramurale voorzieningen of tijdelijke opvangsituaties. Een deel van de

inwoners heeft te maken met een combinatie van psychische kwetsbaarheid, middelengebruik, schulden of andere ondersteuningsvragen. Wanneer passende huisvesting en begeleiding ontbreken, kan dit leiden tot terugval, woonoverlast of gevoelens van onveiligheid bij omwonenden. Passende en betaalbare woningen zijn dus rand voorwaardelijk om zelfstandig (of meer zelfstandig) te kunnen wonen en om terugval in zorg of opvang te voorkomen. Dit betekent voor gemeente Meppel dat de opgave breder is dan alleen ouderenhuisvesting: er is structureel behoefte aan voldoende, passende en flexibele woonvormen voor verschillende doelgroepen, met een goede koppeling tussen wonen, zorg en begeleiding.

**Wlz-zorg opgave groeit de komende jaren in gemeente Meppel**
De afgelopen jaren zijn voornamelijk de verpleging en verzorgingszorg toegenomen, zowel thuis als in instellingen. De verwachting is dat dit de komende jaren door zal zetten met een toename van ruim 100 extra inwoners die gebruik maken van de Wlz in gemeente Meppel.

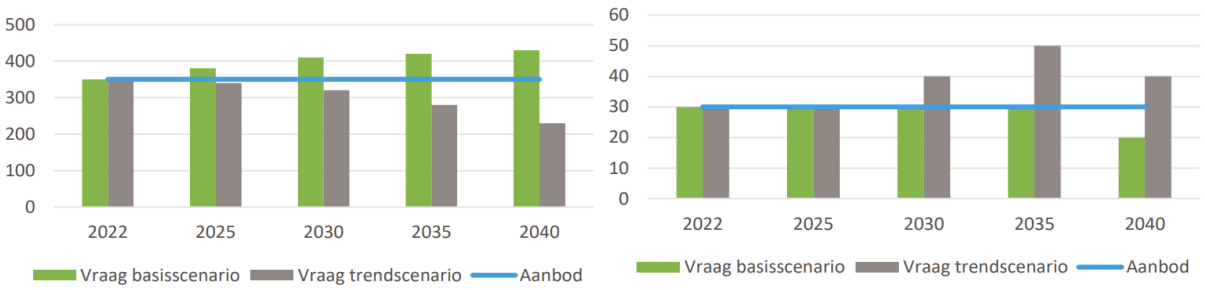
*4. Prognose van het Wlz-gebruik in 2025-2050 in Gemeente Meppel*




*Bron: Woonzorgbehoefteonderzoek provincie Drenthe, oktober 2023.*

De druk op de zorgcapaciteit neemt hier extra door toe, zowel in verpleeghuizen als in de wijkverpleging. Er is daardoor extra behoefte aan geschikte woonvormen en een betere afstemming tussen Wonen, Zorg en Welzijn. Aandachtsgroepen hebben vaak een specifieke woonzorgvraag waarin een passende woning van belang is. Zo is in figuur 5 te zien dat de vraag naar geclusterde woningen en woningen met een scheiding van Wonen, Zorg en Welzijn de komende jaren toe zal nemen.

*5. Behoefte aan geclusterde woningen (links), en wonen met scheiden van Wonen, Zorg en Welzijn voor mensen met een verstandelijke beperking in Gemeente Meppel (rechts)*




*Bron: Woonzorgbehoefteonderzoek provincie Drenthe, oktober 2023.*

De woonzorgopgave in de gemeente Meppel is niet overal hetzelfde. Uit de woonscan blijkt dat wijken en dorpen sterk verschillen in bevolkingssamenstelling, woningvoorraad, sociaaleconomische positie en het aanbod van voorzieningen. Hierdoor verschilt ook de aard van de woonzorgvraag per gebied. De woonscan benadrukt daarom dat niet overal dezelfde woningen of woonzorgconcepten nodig zijn en dat per wijk gekeken moet worden wat passend is.

Zo ligt in het centrum en in Oosterboer een relatief grote opgave rondom ouderen-huisvesting, passend Wonen, Zorg en Welzijnvoorzieningen. In Nieuwveense Landen, Koedijkslanden en Berggierslanden wonen juist relatief veel gezinnen en is de behoefte meer gericht op gezinswoningen en het behouden van een evenwichtige bevolkingsopbouw. Haveltermade, Watertorenbuurt en Ezinge kennen relatief veel huurwoningen en huishoudens met een lagere sociaaleconomische positie, waardoor hier opgaven rondom betaalbaarheid, leefbaarheid en de huisvesting van aandachtsgroepen nadrukkelijker spelen. Nijeveen kent juist beperkte ontwikkelruimte en een overwegend grondgebonden woningvoorraad, waardoor daar andere oplossingen nodig zijn dan in de stedelijke wijken.

## 3.2 Inbreng vanuit participatie

**Toegankelijk wonen en passende woonkeuzes**
Uit de participatiesessies komt duidelijk naar voren dat toegankelijkheid een sleutelthema is voor het langer zelfstandig wonen van verschillende groepen inwoners. Zowel inwoners als professionals geven aan dat bij nieuwbouw vaker aandacht nodig is voor woningen die geschikt zijn voor mensen met een fysieke beperking. Tegelijkertijd ontbreekt het momenteel aan goed inzicht in het bestaande aanbod, zoals nultredenwoningen en mogelijke woningaanpassingen per wijk. Hierdoor maken inwoners vaak pas laat of minder passende woonkeuzes. Dit vraagt om een meer samenhangende benadering, waarin zowel het woningaanbod als de informatievoorziening toegankelijker en overzichtelijker wordt ingericht.

**Ruimte voor alternatieve woonvormen en werkbare regelgeving**
Woningsplitsing en alternatieve woonvormen zoals woningdelen en hospitaverhuur worden gezien als kansrijk voor bepaalde doelgroepen, maar komen in de praktijk nog weinig van de grond. Inwoners en zorg- en welzijnspartijen ervaren de huidige regelgeving en procedures als complex en weinig uitnodigend. Deze belemmeringen maken het lastig om maatwerkoplossingen toe te passen, terwijl juist die oplossingen kunnen bijdragen aan doorstroming en beter gebruik van de bestaande woningvoorraad. Dit benadrukt het belang om kritisch te kijken naar de uitvoerbaarheid van regels en waar mogelijk drempels te verlagen.

**Gerichte ondersteuning bij doorstroming en verhuisbewegingen**
Een belangrijk terugkerend punt is de moeizame doorstroming op de woningmarkt. Urgent woningzoekenden en inwoners die vanuit beschermd wonen doorstromen, ervaren grote moeite bij het vinden van passende woonruimte. In de gemeente Meppel speelt daarnaast mee dat de gemeente relatief veel zorginstellingen huisvest, waardoor veel inwoners na verblijf in een instelling in de gemeente willen blijven wonen.

**Woonvormen en woonomgevingen die ontmoeting ondersteunen**
In alle gesprekken wordt het belang van ontmoeting en sociale verbinding benadrukt. Geclusterde woonvormen en gemeenschappelijke ruimtes bieden kansen voor onderlinge ondersteuning en het voorkomen van eenzaamheid. Nieuwbouw wordt daarbij gezien als kans om ontmoeting vanaf het begin goed te integreren. Tegelijkertijd blijkt dat binnen bestaande (zorg)complexen ruimte is om bestaande ontmoetingsplekken beter te benutten, mits deze toegankelijk zijn en goed georganiseerd worden. Maatwerk blijft hierbij noodzakelijk, zowel in de fysieke inrichting als in het gebruik en beheer van deze ruimtes.

**Toegankelijke, groene en goed verbonden leefomgeving**
Tot slot benadrukken inwoners het belang van een woonomgeving die uitnodigt tot zelfstandig en veilig bewegen. Goede looproutes, verlichting en overzicht zijn essentieel, zeker voor inwoners met een beperkte mobiliteit of dementie. Daarbij gaat het niet alleen om losse routes, maar om een fijnmazig netwerk van korte, directe en veilige loop- en fietsroutes tussen woningen, voorzieningen, ontmoetingsplekken en openbaar vervoer. Daarnaast worden groen en openbare ruimte gezien als belangrijke dragers van ontmoeting, welzijn en veiligheid, mits deze goed onderhouden en logisch ingericht zijn.

# 4. Rol gemeente en samenleving

## 4.1 Rollen

Binnen Wonen, Zorg en Welzijn heeft de gemeente meerdere rollen tegelijk. De gemeente stelt kaders, maakt afspraken, verbindt partijen en organiseert samenhang tussen fysieke, sociale en zorg gerelateerde opgaven. Tegelijkertijd ligt de uitvoering niet alleen bij de gemeente. Inwoners, buurten, corporaties, zorg- en welzijnspartijen en maatschappelijke organisaties hebben ieder een eigen verantwoordelijkheid. Dit hoofdstuk maakt daarom duidelijk welke rol de gemeente neemt en welke bijdrage van samenleving en partners nodig is.

*Tabel 1; Rollen die de gemeente kan innemen bij de uitvoering van beleid.*

| Rol | Toelichting |
|---|---|
| **Geen** | Geen rol voor de gemeente. Behoort niet (meer) tot haar taken. De samenleving of markt is aan zet |
| **Reguleren** | Regels en kaders opstellen om processen in goede banen te leiden, vergunningverlening |
| **Stimuleren** | Verstrekken van informatie, ondersteunen en faciliteren, initiatieven aanmoedigen en verbinden van initiatieven |
| **Regisseren** | Richting geven aan een gezamenlijke opgave, partijen bij elkaar brengen, samenhang organiseren en afspraken bewaken. |
| **Opdrachtgeven** | Inhoudelijke en financiële opdrachten formuleren, afspraken maken over inzet en resultaten en hierop sturen. |
| **Samenwerken** | Samenwerken met andere partijen om doelen te bereiken Bijvoorbeeld publiek-private samenwerkingen en convenanten |

## 4.2 Thema Wonen, Zorg en Welzijn

Voor de gemeente Meppel staan binnen dit thema vooral de regisserende, opdracht gevende, samenwerkende, stimulerende en regulerende rol centraal. De gemeente is niet de eigenaar van de woningvoorraad of de aanbieder van zorg, maar heeft wel een duidelijke verantwoordelijkheid om richting te geven aan de gezamenlijke opgave. Dat betekent dat de gemeente prioriteiten stelt, partijen bij elkaar brengt, afspraken bewaakt en ervoor zorgt dat wonen, zorg, welzijn en leefomgeving niet los van elkaar worden opgepakt.

Die rol verschilt per onderdeel. Bij Wijk- en Dorpsgericht Werken heeft de gemeente een regisserende rol: zij organiseert samenhang tussen signalen uit wijken en dorpen, gemeentelijke inzet en de betrokkenheid van partners. Voor welzijn heeft de gemeente daarnaast een inhoudelijk en financieel opdracht gevende rol. Via opdrachten, subsidies en

afspraken stuurt zij op preventie, ontmoeting, ondersteuning dichtbij en het versterken van de sociale basis. Op het gebied van Wonen, Zorg en Welzijn ligt de uitvoering voor een groot deel bij corporaties, zorgaanbieders, welzijnsorganisaties en inwoners zelf. De gemeente faciliteert, verbindt en stelt waar nodig regels of kaders, bijvoorbeeld rond woonruimteverdeling, prestatieafspraken, woningaanpassingen en gebiedsgerichte samenwerking.

De samenleving heeft hierin nadrukkelijk ook een eigen rol. Inwoners zijn verantwoordelijk voor het tijdig nadenken over hun woon- en ondersteuningsbehoeften, het benutten van hun netwerk en het bijdragen aan onderlinge betrokkenheid in buurt of wijk. Buurten, bewonersinitiatieven en informele netwerken kunnen ontmoeting, signalering en lichte ondersteuning versterken. Partners, zoals corporaties, zorgaanbieders en welzijnsorganisaties, zijn verantwoordelijk voor hun eigen bijdrage aan passende woningen, ondersteuning, begeleiding, ontmoeting en leefbaarheid. De gemeentelijke rol is om deze bijdragen te verbinden aan een gezamenlijke koers en te zorgen dat rollen en verantwoordelijkheden helder zijn.

# 5.Kaderstelling programma

## 5.1 Bestaande afspraken

**Woondeal Zuidwest Drenthe: 2.880 woningen erbij in gemeente Meppel tot 2030**
De Woondeal van de regio Zuidwest Drenthe bevat afspraken tussen het Rijk, de provincie Drenthe en de vijf Zuidwest Drentse gemeenten (waaronder de gemeente Meppel) om de woningbouwopgave tot 2030 te versnellen en te vergroten. De regio staat voor een stevige bouwopgave door aanhoudende woningnood, stijgende druk op de woningmarkt en een groeiende diversiteit aan woonbehoeften. Binnen de regio Zuidwest Drenthe moeten 5.061 woningen worden gerealiseerd in de periode 2022–2030. Van deze woningen moet 2/3$^{e}$ betaalbaar zijn en 30% bestaan uit sociale woningbouw. Voor de gemeente Meppel geldt dat een ambitie is vastgesteld voor het realiseren van 2.880 woningen tot 2030.

**Rijksopgave ouderenhuisvesting vertaald naar gemeente Meppel: opgave van ruim 530 woningen voor ouderen**
In het landelijke programma Wonen, Zorg en Welzijn voor Ouderen zijn afspraken gemaakt voor het realiseren van 290.000 woningen die geschikt zijn voor ouderen. Deze landelijke opgave hebben de gemeenten in Drenthe vertaalt naar een regionale opgave van circa 9.465 woningen voor aandachtsgroepen/ouderen (die richtinggevend is) tot 2035. Deze regionale opgave vertaalt zich voor gemeente Meppel in een behoefte van ruim 670 extra ouderenwoningen. Al deze woningen zijn nultredenwoningen, waarvan circa 235 geclusterd en 70 zorggeschikt (zie de bijlage voor een uitleg van deze begrippen).

2. Tabel 2: Opgaven ouderenhuisvesting uit het afsprakenkader van de provincie Drenthe

| Gemeente | Nultredenwoningen | Geclusterde woningen | Zorggeschikte woningen |
|---|---|---|---|
| Assen | 895 | 525 | 220 |
| Noordenveld | 275 | 160 | 45 |
| Tynaarlo | 280 | 165 | 220 |
| Aa en Hunze | 150 | 70 | 85 |
| Coevorden | 345 | 220 | 185 |
| Emmen | 1025 | 665 | 225 |
| Borger-Odoorn | 245 | 120 | 60 |
| De Wolden | 305 | 155 | 35 |
| Hoogeveen | 520 | 325 | 140 |
| Meppel | 365 | 235 | 70 |
| Midden-Drenthe | 315 | 170 | 125 |
| Westerveld | 230 | 105 | 190 |

**Regionale samenwerking is een vereiste om opgaven aan te kunnen pakken**
Op dit moment ligt de verantwoordelijkheid voor het beleid rond Wonen, Zorg en Welzijn grotendeels bij de afzonderlijke gemeenten. Ook binnen Zuidwest-Drenthe stellen de gemeenten hun eigen lokale woonzorgvisies op, die tot nu toe vooral afzonderlijk zijn ontwikkeld. De afgelopen jaren is echter duidelijk geworden dat deze lokale programma's gezamenlijk onvoldoende antwoord geven op de huisvestingsopgaven voor onze kwetsbare inwoners. Voor een aantal aandachtsgroepen, zoals door het Rijk benoemd, is een meer gezamenlijke en regionale aanpak noodzakelijk.

**Afsprakenkader huisvesting aandachtsgroepen Provincie Drenthe**
Op dit moment bestaat er voor de regio Zuidwest-Drenthe nog geen afsprakenkader voor de huisvesting van aandachtsgroepen. Gemeenten moeten in regionaal verband voor het eind van dit jaar regionale afspraken hebben gemaakt over de verdeling van aandachtsgroepen (fair share). Die verdeling moet dan vervolgens lokaal in het Volkshuisvestingsprogramma opgenomen worden. We informeren de gemeenteraad over de resultaten van het regionale traject en borgen de gemaakte keuzes in de huisvestingsverordening, deze kadernotitie Wonen, Zorg en Welzijn en het Volkshuisvestingsprogramma.

**Samenhangende samenwerking als sleutel voor passende ondersteuning**
In de participatiesessies is een duidelijke behoefte naar voren gekomen aan meer samenhang en duidelijkheid in de organisatie van Wonen, Zorg en Welzijn. Het huidige systeem wordt als versnipperd ervaren, met meerdere loketten en beperkte onderlinge afstemming, waardoor het voor inwoners en professionals niet altijd eenvoudig is om snel de juiste route te vinden. Tegelijkertijd wordt gezien dat professionals die bij inwoners thuiskomen vroegtijdig veranderingen in woon- en ondersteuningsbehoeften signaleren. Wanneer deze signalen beter verbonden worden aan passende woonoplossingen en ondersteuning, kunnen keuzes tijdiger en met minder tijdsdruk worden gemaakt. Lokale netwerken en ontmoetingsplekken spelen hierbij een belangrijke rol. Zij fungeren als schakel tussen bewoners en formele organisaties en bieden kansen om ondersteuning dichter bij inwoners te organiseren. De verdere uitwerking en borging hiervan wordt belegd bij WDW, zodat signalen, initiatieven en samenwerkingsafspraken op één herkenbare plek samenkomen. Een gezamenlijke structuur, met gedeelde kaders en heldere samenwerking tussen gemeente, corporaties en zorg- en welzijnspartijen, is essentieel om initiatieven beter op elkaar af te stemmen, doorstroming te bevorderen en sterke, samenredzame wijken te ondersteunen.

## 5.2 Ambitie: Inzetten op geschikt wonen voor iedereen

Geschikt wonen is een belangrijke voorwaarde om inwoners zelfstandig, veilig en met betekenis te laten wonen en leven. Voor alle inwoners van de gemeente Meppel, ongeacht leeftijd, levensfase of zorgvraag, is het belangrijk dat hun woning en woonomgeving aansluiten bij wat zij nodig hebben om mee te doen in het dagelijks leven. Nu onze bevolking verandert en de diversiteit aan woon- en ondersteuningsvragen toeneemt, groeit het belang van een woningvoorraad die meebeweegt met deze ontwikkelingen. Daarbij stimuleren we inwoners om tijdig na te denken over hun toekomstige woonwensen en waar nodig zelf stappen te zetten richting een passende woonsituatie. Met deze ambitie zetten we in op een gemeente Meppel waar iedereen, met of zonder zorgvraag, een thuis kan vinden dat past bij het dagelijks leven én bij de toekomst.

### 5.2.1 Uitgangspunten

- **Wonen, welzijn en zorg vormen één gebiedsgerichte opgave.** Per wijk of dorp bepalen we welke combinatie van woningen, ondersteuning, voorzieningen en ontmoeting nodig én haalbaar is. Ontmoeting kan variëren van een gemeenschappelijke ruimte tot een toegankelijke route of bankje.
- **Nieuwbouw moet doorstroming bevorderen.** We geven prioriteit aan woningtypen die lokaal ontbreken en verhuisketens op gang brengen, zoals nultredenwoningen, geclusterde woonvormen en kleine betaalbare woningen.

- **We benutten de bestaande voorraad maximaal.** We onderzoeken per gebied de mogelijkheden voor woningaanpassing, splitsen, delen, optoppen en herbestemmen. Bouwkundige, ruimtelijke en financiële haalbaarheid zijn daarbij randvoorwaarden.
- **We kiezen niet overal voor hetzelfde woonconcept.** Een hofje kan passend zijn, maar is geen standaardoplossing. Samen met corporaties, ontwikkelaars en zorg- en welzijnspartijen bepalen we per locatie welk concept uitvoerbaar is. Dit kan ook clustering van bestaande woningen rond een ontmoetingsplek zijn.
- **Toegankelijkheid is een minimumnorm.** Voor nultredenwoningen hanteren we minimaal BAT 2 (een nultredenwoning die toegankelijk is voor een brede groep inwoners en geschikt is om langer zelfstandig te wonen.)
- en voor zorggeschikte woningen minimaal BAT 3 (betreft een verdergaande toegankelijkheidsnorm voor woningen die geschikt zijn voor inwoners met een grotere zorg- of ondersteuningsbehoefte) of NEN 9120 (technische norm waarmee je kunt aantonen dat een woning toegankelijk en zorggeschikt is.)
- Bij corporatieprojecten sluiten we aan op de product-marktcombinaties uit de Woonstandaard 4.0.
- **Aanpassen is een volwaardig alternatief voor verhuizen.** We verbinden woningaanpassing aan de Wmo, eigen investeringen, verduurzaming en de verbeterprogramma's van corporaties. We benutten aangepaste huurwoningen doelmatig en zorgvuldig. Wanneer de bewoner voor wie een woning structureel is aangepast verhuist of overlijdt, beoordelen gemeente en corporatie samen met achterblijvende bewoners of de woning nog passend is.
- **Mantelzorg- en familiewonen maken onderdeel uit van het palet.** In het Volkshuis-vestingsprogramma werken we uit waar deze woonvormen wenselijk en haalbaar zijn, welke voorwaarden gelden en of aanpassing van het omgevingsplan nodig is.

### 5.2.2 Doelen

- We realiseren tot 2035 minimaal 235 geclusterde woningen met aantoonbare differentiatie in woonconcepten (niet één standaardtypologie).
- We realiseren tot 2035 minimaal 70 zorggeschikte woningen voor inwoners met een Wlz-indicatie, passend bij de beweging van intramurale zorg naar zelfstandig wonen met langdurige zorg in de eigen woning: *zelf als het kan, thuis als het kan en digitaal als het kan*.
- We borgen toegankelijkheid in alle relevante nieuwbouwinitiatieven door als uitgangsnorm te hanteren: BAT 2 (nultreden) en BAT 3 of NEN 9120 (zorggeschikt).
- We versnellen doorstroming door passend aanbod toe te voegen: nultreden- en geclusterde appartementen voor ouderen én kleine, betaalbare woningen voor 1–2 persoonshuishoudens, zodat eengezinswoningen vrijkomen voor gezinnen en aandachtsgroepen.
- We maken woningsplitsing en woningdelen (incl. kamergewijze verhuur) uitvoerbaar door dit actief te stimuleren waar het bouwkundig en ruimtelijk verantwoord is, en drempels in regels en procedures te verlagen.
- We nemen in het Volkshuisvestingsprogramma een maatregel op om mantelzorgwonen en, waar passend, familiewonen beter mogelijk te maken. Daarbij werkt het college uit welke voorwaarden gelden en of hiervoor een wijziging van het omgevingsplan nodig is.

- We ondersteunen de aanpassingsopgave in de bestaande voorraad door inwoners (via Wmo en informatie/ondersteuning) beter toe te rusten om woningen tijdig nultreden te maken.

## 5.3 Ambitie: Vitaliteit en samenredzaamheid in veilige wijken

Een sterke woonomgeving bestaat voor ons uit meer dan alleen passende woningen. In lijn met de zienswijze uit het sociaal domein bouwen we voort op wat buurten, wijken en gemeenschappen al in huis hebben: bestaande netwerken, ontmoetingsplekken, initiatieven en onderlinge betrokkenheid. De fysieke leefomgeving moet deze kracht ondersteunen. De inrichting van straten, pleinen, groen, routes en voorzieningen kan ontmoeting stimuleren, beweging bevorderen en bijdragen aan onderlinge betrokkenheid in de wijk. Daarmee helpt de leefomgeving ook om eenzaamheid te voorkomen en signalen van ondersteuningsvragen eerder op te vangen.

Tegelijkertijd kiezen we nadrukkelijk voor een beweging naar meer collectieve oplossingen. Niet iedere ondersteuningsvraag hoeft individueel te worden opgelost wanneer inwoners elkaar weten te vinden, voorzieningen toegankelijk zijn en informele netwerken beter worden benut. In buurten waar formele en informele ondersteuning elkaar aanvullen, ontstaat meer veerkracht en zelf- en samenredzaamheid. Met deze ambitie werken we aan sterke, inclusieve wijken waar inwoners zich verbonden voelen, naar elkaar omzien en prettig kunnen wonen en leven.

### 5.3.1 Uitgangspunten

- **De leefomgeving ondersteunt zelfstandig wonen.** Bij herinrichting en gebiedsontwikkeling toetsen we op toegankelijkheid, veiligheid, rustpunten en bereikbaarheid van dagelijkse voorzieningen. We pakken ontbrekende schakels gericht aan, zoals onveilige oversteekplaatsen, ontoegankelijke routes en onvoldoende zitgelegenheid.
- **Iedere wijk en ieder dorp heeft toegang tot een herkenbare basis van welzijn en ondersteuning.** De gemeente borgt via opdrachten en subsidies ten minste ontmoeting, vroegsignalering, inwonersinformatie, ondersteuning van bewonersinitiatieven en een herkenbare verbinding met professionele hulp. Dit hoeft niet overal vanuit een eigen gebouw, maar moet voor inwoners wel bereikbaar en toegankelijk zijn.
- **Dagelijkse voorzieningen zijn bereikbaar.** Bij woningbouw en herontwikkeling beoordelen we de afstand en route naar winkels, zorg, welzijn, ontmoeting en openbaar vervoer. We geven voorrang aan woonzorgvoorzieningen op locaties waar deze functies al aanwezig of realiseerbaar zijn.

- **Mobiliteit vergroot de zelfredzaamheid.** We brengen per gebied vervoersknelpunten in beeld en zoeken passende oplossingen, zoals beter openbaar vervoer, deelmobiliteit, vrijwilligersvervoer of buurtvervoer.
- **We passen het STOMP-principe toe.** Bij nieuwe plannen en herinrichting geven we achtereenvolgens prioriteit aan stappen, trappen, openbaar vervoer, deelmobiliteit en de privéauto. Loop- en fietsroutes zijn direct, veilig en toegankelijk.
- **Nieuwe wijken ontwerpen we integraal.** Woningtypen, voorzieningen, groen, mobiliteit, ontmoeting en toegankelijkheid worden vanaf de start gezamenlijk uitgewerkt en vastgelegd in de planvoorwaarden.
- **We sturen op gemengde wijken.** Per gebied bepalen we welke woningtypen, prijsklassen en doelgroepen nodig zijn om een evenwichtige bewonersopbouw te behouden of te versterken.
- **Ontmoeting krijgt een passende plek.** We benutten eerst bestaande voorzieningen en openbare ruimte. Dat kan variëren van een buurtcentrum of gezamenlijke ruimte tot een bankje, binnentuin of activiteitenplek.
- **Gebiedsgericht werken is leidend.** Op basis van de woonscan bepalen we per wijk en dorp welke maatregelen nodig, haalbaar en kansrijk zijn. We prioriteren gebieden waar meerdere opgaven samenkomen.
- **Toegankelijkheid, veiligheid en dementievriendelijkheid zijn basisvereisten.** Bij ontwerp en herinrichting zorgen we voor herkenbare routes, toegankelijke gehandicaptenparkeerplaatsen, duidelijke oriëntatiepunten, goede verlichting, voldoende rustpunten en een overzichtelijke, zo prikkelarm mogelijke inrichting.

### 5.3.2 Doelen

- We integreren wonen, zorg en ontmoeting waar mogelijk in bestaande voorzieningen, zoals multifunctionele accommodaties en buurtcentra, zodat functies elkaar versterken.
- We prioriteren woningbouw en zorgfuncties op locaties nabij voorzieningen, en zetten deze waar nodig voor andere functies, zodat kwetsbare inwoners in passende omgevingen wonen.
- Bij gebiedsontwikkelingen sturen we op een evenwichtige mix van doelgroepen, woningtypen en woonvormen om vitale en inclusieve wijken te versterken.
- We verbeteren de toegankelijkheid en overzichtelijkheid van de leefomgeving, met aandacht voor herkenbaarheid, veilige routes en gebruiksgemak voor inwoners met een beperking of cognitieve achteruitgang.
- We maken het gesprek over passend wonen normaal, door inwoners tijdig te informeren en begeleiden bij woonkeuzes, onder andere via inzet van verhuiscoaches en ondersteuningstrajecten.
- We informeren inwoners actief over passend wonen en stimuleren tijdige woonkeuzes.
- We onderzoeken welke instrumenten kunnen bijdragen aan doorstroming van ouderen naar een passende woning.
- We ontwikkelen gebiedsgerichte uitvoeringsacties samen met partners en inwoners, zodat maatregelen aansluiten bij lokale behoeften en bestaande structuren.
- We zetten in op een toegankelijke en gezonde leefomgeving voor iedereen. We creëren een toegankelijke omgeving (met minder drempels en dementie vriendelijke

routes) en zoveel mogelijk maatschappelijke voorzieningen en ruimte voor ontmoeten in de buurt.

## 5.4 Sturing en samenwerking

Een stevige sociale basis is essentieel om inwoners tijdig te ondersteunen, ontmoeting mogelijk te maken en problemen te voorkomen. Deze basis is richtinggevend voor hoe we Wonen, Zorg en Welzijn organiseren: dichtbij inwoners, preventief en zoveel mogelijk collectief. Goede samenwerking tussen gemeente, zorg- en welzijnspartners, corporaties en inwoners zelf is daarbij rand voorwaardelijk. De gemeente ziet voor zichzelf een regisserende rol: zij brengt partijen samen, bewaakt de samenhang tussen domeinen en zorgt dat afspraken worden vertaald naar uitvoering. Daarmee wordt voorkomen dat Wonen, Zorg en Welzijn naast elkaar worden georganiseerd in plaats van als één gezamenlijke opgave.

### 5.4.1 Uitgangspunten

- **We werken vanuit één gezamenlijke woonzorgagenda.** Gemeente, corporaties en zorg- en welzijnspartijen leggen gezamenlijke doelen, acties, trekkers en termijnen vast. De voortgang bespreken we periodiek en sturen we waar nodig bij.
- **Iedere partij kent haar rol en verantwoordelijkheid.** Per actie maken we duidelijk wie verantwoordelijk is, wie uitvoert, wie meefinanciert en welke partners nodig zijn. Zo voorkomen we overlap, vertraging en onderwerpen die tussen organisaties blijven liggen.
- **Lokale uitvoering en regionale samenwerking vullen elkaar aan.** Lokale partners werken samen aan concrete woonzorgoplossingen en ondersteuning in wijken en dorpen. Voor vraagstukken die de gemeentegrenzen overstijgen, zoals de huisvesting en spreiding van aandachtsgroepen, maken we regionale afspraken.
- **We signaleren eerder en schakelen sneller.** Professionals krijgen duidelijke routes om veranderingen in woon-, zorg- en ondersteuningsvragen te delen. Bij complexe situaties bepalen betrokken partijen gezamenlijk welke organisatie de regie neemt.
- **We delen informatie en kennis doelgericht.** Partners werken, binnen de privacyregels, met dezelfde actuele informatie over vraag, aanbod, wachtlijsten en knelpunten. Deze informatie gebruiken we voor programmering, monitoring en gezamenlijke besluitvorming.
- **Inwoners en lokale netwerken doen volwaardig mee.** We betrekken inwoners en maatschappelijke initiatieven vroeg bij plannen en sluiten aan bij wat buurten zelf kunnen organiseren. Professionele ondersteuning vult dit aan als eigen kracht en informele netwerken niet voldoende zijn.

### 5.4.2 Doelen

- Gemeente, corporaties en zorg- en welzijnspartijen werken vanuit heldere afspraken over rollen, verantwoordelijkheden en werkwijzen.

- We richten een structureel overleg in tussen gemeente, corporaties en zorg- en welzijnspartijen om de uitvoering en voortgang te bespreken.
- We betrekken zorg- en welzijnspartijen actief bij volkshuisvestelijke keuzes, onder andere via lokale prestatieafspraken en beleidsvorming.
- We borgen regionale samenwerking in concrete afspraken, onder andere via het regionale afsprakenkader voor aandachtsgroepen en de huisvestingsverordening, en vertalen deze naar lokaal beleid.
- We versterken de lokale basisinfrastructuur gericht op preventie, zodat signalen vroeg worden opgepakt en zwaardere zorg zoveel mogelijk wordt voorkomen.
- We stimuleren en ondersteunen bewonersinitiatieven en informele netwerken, zoals mantelzorg en lokale zorginitiatieven, als aanvulling op formele ondersteuning.
- We versterken kennisdeling over gezondheid en leefomgeving, onder andere via structurele afstemming met regionale gezondheidsorganisaties (zoals GGD Drenthe), zodat beleid beter aansluit op ontwikkelingen.
- We borgen de integraliteit door in het vervolgproces één gezamenlijke uitvoeringsagenda uit te werken, waarin wonen, welzijn, zorg, leefomgeving en samenwerking in samenhang worden geprogrammeerd.

# 6. Vervolg in Volkshuisvestingsprogramma

## 6.1 Proces

**Van visie naar uitvoering met lokale borging**
Deze kadernotitie Wonen, Zorg en Welzijn vormt stap één: ze geeft richting aan de ambities, uitgangspunten en rolverdeling. De vervolgstap is de vertaling naar het Volkshuisvestingsprogramma en een uitvoeringsagenda. Daarin worden de ambities uitgewerkt in concrete maatregelen, afspraken, verantwoordelijkheden, planning en monitoring. Zo wordt de stap gezet van kaderstelling naar uitvoering.

De integraliteit wordt geborgd doordat de uitwerking niet per domein afzonderlijk plaatsvindt, maar vanuit één gezamenlijke uitvoeringsagenda voor wonen, welzijn, zorg, leefomgeving en samenwerking. De gemeente neemt hierin de regie: zij organiseert het vervolgproces, betrekt partners en inwoners, bewaakt de samenhang tussen opgaven en zorgt dat afspraken worden vastgelegd in het Volkshuisvestingsprogramma en de bijbehorende uitvoeringsafspraken.

**Uitwerking en uitvoering**
De uitvoering vindt plaats in samenwerking met corporaties, zorg- en welzijnspartijen, inwoners en maatschappelijke partners. De gemeente is verantwoordelijk voor het organiseren van het proces en het bewaken van de gezamenlijke koers. Partners dragen bij vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid. In de uitvoeringsagenda wordt concreet gemaakt wie waarvoor aan zet is, welke afspraken nodig zijn en hoe voortgang wordt gevolgd.

**Participatie en betrokkenheid van inwoners**
Participatie heeft een belangrijk uitgangspunt gevormd bij het opstellen van de kadernotitie Wonen, Zorg en Welzijn. Inwoners en zorg- en welzijnspartijen zijn actief betrokken bij het verder concretiseren van de ambities en maatregelen. De opgehaalde ervaringen, behoeften en aandachtspunten uit participatieprocessen worden meegenomen in de uitwerking van het Volkshuisvestingsprogramma en de daaropvolgende uitvoeringsagenda. Dit wordt in dit traject dus niet opnieuw gedaan.

Op deze manier wordt geborgd dat het beleid aansluit bij de dagelijkse praktijk en bijdraagt aan passende woon- en zorgoplossingen voor verschillende doelgroepen in gemeente Meppel.

**Monitoring, evaluatie en actualisering**
Om te zorgen dat het Volkshuisvestingsprogramma actueel en uitvoerbaar blijft, worden monitoring, evaluatie en actualisering expliciet onderdeel van het vervolgproces. De gemeente volgt jaarlijks de voortgang op de belangrijkste ambities en doelen, zoals de realisatie van geschikte woonvormen, de beschikbaarheid van passende woningen voor aandachtsgroepen, de samenwerking met partners en de ontwikkeling van wijkgerichte maatregelen. Op basis van deze monitoring wordt beoordeeld of bijsturing nodig is. De uitkomsten worden benut om uitvoeringsafspraken aan te scherpen, nieuwe ontwikkelingen

mee te nemen en het programma waar nodig te actualiseren. Zo blijft het beleid niet alleen richtinggevend, maar ook lerend en aanpasbaar aan veranderende woon-, zorg- en welzijnsopgaven. Specifieke uitwerking van de indicatoren per ambitie en de looptijd van het programma landen in het volkshuisvestingprogramma.

**Rol van de gemeenteraad**
De gemeenteraad wordt gedurende het proces op meerdere momenten betrokken. De raad vervult zijn kaderstellende rol bij de vaststelling van deze kadernotitie Wonen, Zorg en Welzijn en geeft daarmee richting aan de ambities en beleidskeuzes die worden meegenomen in het Volkshuisvestingsprogramma. Het Volkshuisvestingsprogramma zelf wordt vastgesteld door het college. Tijdens het proces wordt de raad geïnformeerd over de voortgang en de uitkomsten van participatie en afstemming met partners.

Hoewel het college bevoegd is om het Volkshuisvestingsprogramma vast te stellen, vervult de gemeenteraad een belangrijke kaderstellende en controlerende rol. De raad stelt de Omgevingsvisie vast, geeft beleidsmatige kaders mee en wordt periodiek geïnformeerd over de voortgang en resultaten van het Volkshuisvestingsprogramma. Het college legt hierover verantwoording af via reguliere planning- en controlinstrumenten en periodieke voortgangsrapportages.

# Begrippenlijst

**Aandachtsgroepen**
Kwetsbare inwoners die moeilijk een passende woning kunnen vinden.

**BAT 2 (Basistoegankelijkheid niveau 2)**
Een nultredenwoning die toegankelijk is voor een brede groep inwoners en geschikt is om langer zelfstandig te wonen. De woning is zonder trap bereikbaar en de belangrijkste woonfuncties bevinden zich op één woonlaag.

**BAT 3 (Basistoegankelijkheid niveau 3)**
Een toegankelijkheidsniveau voor woningen die geschikt zijn voor inwoners met een grotere zorg- of ondersteuningsbehoefte. De woning biedt meer ruimte en gebruiksmogelijkheden voor hulpmiddelen en zorgverlening aan huis.

**Beschermd wonen**
Wonen met begeleiding voor mensen die door psychische of psychosociale problemen nog niet volledig zelfstandig kunnen wonen.

**Dementievriendelijkheid**
Het zo inrichten van woningen, openbare ruimte en voorzieningen dat deze herkenbaar, overzichtelijk, veilig en goed bruikbaar zijn voor mensen met dementie of cognitieve achteruitgang.

**Doorstroming**
Het verhuisproces waarbij inwoners naar een beter passende woning verhuizen, waardoor andere woningen vrijkomen voor nieuwe bewoners.

**Dubbele vergrijzing**
Niet alleen neemt het aantal ouderen toe, zij worden ook steeds ouder.

**Extramuralisering**
De ontwikkeling waarbij inwoners met een zorg- of ondersteuningsvraag vaker zelfstandig wonen in plaats van in een instelling.

**Fair share**
Het uitgangspunt dat iedere gemeente een evenredig aandeel van de regionale huisvestingsopgave voor aandachtsgroepen realiseert. Dit volgt uit regionale samenwerkingsafspraken en de wettelijke verplichtingen binnen de volkshuisvesting. Gemeenten kunnen zich hierdoor niet eenzijdig onttrekken aan deze opgave.

**Geclusterde woonvormen**
Zelfstandige wooneenheden met toegang tot gemeenschappelijke voorzieningen en zorg, waardoor bewoners een balans vinden tussen zelfstandigheid en de benodigde ondersteuning.

**Mantelzorgwonen**
Een woonvorm waarbij mantelzorger en mantelzorgontvanger dicht bij elkaar wonen, bijvoorbeeld in een mantelzorgwoning of aangepaste woonsituatie.

**Nultredenwoning**
Een woning die zonder trap bereikbaar is en waarin de belangrijkste woonfuncties gelijkvloers zijn.

**Sociale basis**
Het geheel van netwerken, voorzieningen, ontmoetingsplekken en activiteiten die bijdragen aan meedoen, preventie en onderlinge ondersteuning.

**Samenredzaamheid**
Het vermogen van inwoners en hun omgeving om samen ondersteuning, ontmoeting en oplossingen te organiseren.

**STOMP-principe**
Principe voor duurzame mobiliteit waarbij achtereenvolgens prioriteit wordt gegeven aan Stappen, Trappen, Openbaar vervoer, MaaS/deelmobiliteit en vervolgens de Privéauto.

**Wlz-indicatie**
Een indicatie op grond van de Wet langdurige zorg voor mensen die blijvend intensieve zorg of toezicht nodig hebben.

**Wmo**
De Wet maatschappelijke ondersteuning. Gemeenten ondersteunen inwoners hierbij om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen wonen en mee te doen.

**Woonstandaard 4.0**
Door woningcorporaties gebruikte standaard voor woonvormen en product-marktcombinaties die richting geeft aan passende huisvesting voor verschillende doelgroepen, waaronder ouderen en mensen met een zorgvraag

**WOZO (Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen)**
Landelijk programma gericht op het langer zelfstandig wonen van ouderen, gebaseerd op het uitgangspunt: "zelf als het kan, thuis als het kan en digitaal als het kan".

**Zorggeschikte woning**
Een woning die geschikt is voor het leveren van intensieve zorg in de woning, bijvoorbeeld door voldoende ruimte, toegankelijkheid en aanpasbaarheid.

## Duurzaamheid in Gemeente Meppel

Gemeente Meppel staat voor duurzaamheid. Dit document is ontworpen voor online gebruik.
Wil je het document toch printen? Print dan in zwart-wit en minimale printkwaliteit.

Kijk voor meer informatie over duurzaamheid in Gemeente Meppel op www.meppel.nl/duurzaam.